

A KAP-reform és Franciaország

Szeptember elején ült össze először a francia mezőgazdasági tárca által életre hívott KAP-reform bizottság. Az erről kiadott közleményt szerint a grémium célja az, hogy a miniszter a legszélesebb szakmai közvéleménnyel egyeztethessen a KAP-reformról mielőtt érdemi döntéshozatalra kerülne sor, így a szakszervezetek mellett meghívást kaptak az ONG-k és a területi önkormányzatok is.

A miniszter arról tájékoztatta a résztvevőket, hogy szándékai szerint támogatni akarja a mezőgazdasági termelés minden formáját, össze kívánja békíteni a környezetvédelmi és ökonómiai kihívásokat annak érdekében, hogy erősíteni lehessen a mezőgazdaság munkahelyteremtő és hozzáadott érték-növelő képességét. Hozzátette, a mezőgazdaság az a terület, amit nem lehet csak a piac törvényeinek alárendelni, különösen egy kifejezetten nehéz nemzetközi helyzetben. A miniszter jelezte, a testület ülését nem csak a KAP-tárgyalások teljes ideje alatt, de már az alkalmazás ideje alatt is rendszeresen össze fogja hívni. Stéphane Le Foll az ülésen összefoglalta a KAP-reformmal kapcsolatos francia álláspont lényegét is, ami a következő.

- a munkahelyteremtést és a növekedést támogató európai uniós költségvetés védelme, ezen belül a KAP büdzséjének szinten tartása,
- a piaci szabályozó eszközök megtartása, ezen belül különös tekintettel a szőlőtermelés mennyiségi szabályozására (ezt szolgálja jelenleg a szőlő telepítési jogok rendszere) és a cukorkvóták 2020-ig történő megőrzésére,
- az egységes CMO-ra vonatkozó bizottsági javaslatok finomítása,
- az első pilléres támogatások tagállamok közötti igazságos elosztása annak szem előtt tartásával, hogy a francia gazdák érdekei nem sérüljenek – a miniszter jelezte, szeretné, ha a Franciaországban vidékfejlesztésre fordítható második pilléres keretet növelni lehetne azáltal, hogy a második pillért a tagországok között igazságosabban osztják el,
- az uniós támogatások kiegyensúlyozottabb szétosztása a franciaországi gazdálkodók között, fokozatosan fölváltva a jelenlegi, a történeti referenciákon alapuló, az egyenlőtlenségeket konzerváló rendszert - a belső konvergencia feltételeiről még tárgyalni kell, de a miniszter jelezte, a Bizottság javaslata elfogadhatatlan volt Franciaország számára, egyben fölhívta a figyelmet arra, hogy a tagállamok számára fontos az a lehetőség, hogy a támogatásokat irányítva meg tudjanak őrizni számos olyan ágazatot – mint például az állattenyésztés és növénytermesztés kettőssége jelentette „*polyculture-élevage*” -, amivel jelentős hozzáadott-érték állítható elő és munkahelyek teremthetők, őrizhetők meg,
- az első pilléres támogatások zöldítésének támogatása, ahol a pénzüsszegek 30%-ának kifizetése három alapvető környezetvédelmi kritériumhoz kötött és egyben a „megbékélést” jelenti a gazdálkodók és az uniós polgárok között (*a miniszter álláspontja rugalmasabb lett az állandó gyepterületek esetében, ugyanakkor határozottan kiáll az állandó és változatos növénytakaró szükségessége mellett és támogatja a 7%-os ökológiai célú területarány biztosítása mellett még akkor is, ha ez utóbbi esetében még komoly egyeztetésekre van szükség arra vonatkozóan, hogy hogyan lehet ezt elérni a jelenlegi adottságok és az ambíciók egyidejű figyelembe vételével*),
- a második pillér keretében lehetővé kell tenni minél több termelési mód egymás melletti létezését, biztosítani kell a mezőgazdaság számára azt, hogy képes legyen egyszerre teljesíteni az ökonómiai és ökológiai hatékonyság kritériumait.

A miniszter emlékeztetett arra, hogy a régióknak kulcsszerepe van vidékfejlesztési támogatások kezelésében, ezért cél, hogy a nemzeti koherencia szem előtt tartásával a régiók feladata legyen a vidékfejlesztési célú uniós pénzeszközök kezelése.

A tárca honlapján interjú jelent meg Stéphane Le Foll miniszterrel „*A közös agrárpolitikának támogatni kell mezőgazdaságaink sokszínűségét*” címmel szeptember 7-én. Arra kérdésre, hogy **milyen ambíciókat táplál a jövő KAP-pal kapcsolatban**, a miniszter kifejtette, hogy egy új mezőgazdasági modell irányába szeretné befolyásolni a KAP reformját, olyanéba, ahol az agronómia újra „teljes jogú” szereplője a termelésnek, az alapot a hozzáadott-érték termelés és a sokszínű, fenntartható és hatékony mezőgazdaság általi munkahelyteremtés jelenti. Olvasatában ez az új orientáció azt is jelenti, hogy törekedni kell az ökonómiai és ökológiai hatékonyság egyidejű biztosítására. A közösen körvonalazott politikának lehetővé kell tennie, hogy a mezőgazdaság hosszú távon is életképes legyen, ez a törekvés Franciaországban a köztársasági elnök által bejelentett termelékenységi paktumban jelenik meg. A gazdálkodók gazdasági jövőképe azon múlik, hogy az egyes területek sokszínűségén keresztül sikerül-e megerősíteni a hozzáadott-érték termelést. Az egyes termelési formák sokszínűsége egy olyan lehetőség, amit ki kell aknázni, mivel egy sokoldalú igényre ad választ és ezt lehet még jobban csinálni. A miniszter szerint törekedni kell az előállított hozzáadott-érték igazságosabb elosztására a termékpálya teljes hosszában a termelők, földolgozók és kereskedők között. Ennek módja az ágazatokban (*filière*) való gondolkodás erősítése, mégpedig egy szerződéses és szolidáris alapon nyugvó irányban elindulva, a termelők pozícióit pedig erősíteni kell a beszerzési láncban.

A Bizottság reformra vonatkozó javaslatáról a miniszter úgy vélte, hogy abban számos érdekes elem található, többek között támogatja, hogy a támogatások igazságosabb szétosztására a Bizottság által javasolt módon tegyenek kísérletet. A belső konvergencia elve és a történeti alapon nyugvó támogatások rendszerének fokozatos kivezetése, az igazságosabb támogatási rendszer kialakítása a társadalmi elfogadottság növelése érdekében mindenképpen támogatandó. Ez a legitimitás viszont csak akkor tűnik elérhetőnek, ha mindenki ugyanazt a támogatást kapja, viszont az egyes termelési ágak nincsenek ugyanabban a helyzetben. Fölhívta a figyelmet arra, hogy így vagy úgy, de a leginkább munkaerő-igényes ágazatokat megkülönböztetett figyelemben kell részesíteni. Álláspontja szerint a reform föltétel-rendszerének és sebességének tekintetbe kell vennie azt, hogy a mezőgazdasági vállalkozások, gazdaságok életképességét főt kell tartani, különösen a vegyes profilú gazdaságokra (*polyculture-élevage*) kell tekintettel lenni. A zöldítés kapcsán meggyőződése, hogy egy olyan jó elképzelésről van szó, aminek az első pillérben létjogosultsága van. Bevezetésének pragmatikusnak, az ökonómiai, környezetvédelmi és agronómiai aspektusokat egyaránt figyelembe vevőnek kell lennie olyan formában, hogy a kezdeti célok ne változzanak. Számára a zöldítés egyértelműen egyike azon kérdéseknek, amiket az új mezőgazdasági modellben figyelembe kell venni.

A vidékfejlesztési támogatásokról szólva a miniszter kifejtette, messzemenően figyelni fog a második pilléres támogatásokra és arra, hogy a vidékfejlesztési támogatások erősödjenek. Ezeknek a támogatásoknak kell ugyanis lehetővé tenniük azokat a beruházásokat a mezőgazdasági és élelmiszeripari vállalkozásokban, amikkel az új mezőgazdasági modell felé történő átmenet és a környezetvédelmi elvárásoknak való megfelelés biztosítható, ösztönözhető. Ezeknek a támogatásoknak kell lehetővé tenniük az erdőgazdálkodás és a vidéki gazdaság más ágai közötti kapcsolatot is annak érdekében, hogy érdemben hozzá tudjanak járulni a vidéki területek fejlődéséhez.

Somogyi Norbert, Párizs